

آنادولو مجری

علم و ادیانہ باہت آیلو مرقوہ

مندرجات

محمد خالد	ملیت پرور لکھ معناسی
حبیب عاصم	(بیلنر بیلنلرہ اور کردہ تونہ)
ملہنی ضیا	تورک قوملری
حبیب فاضل	بالان دوکن داغری
محمد مظفر	غربت آقا مندیہ
محمد کمال	برتقدیر تجرہ سی
مکرمین خلیل	آنادولونک تشکلی
اسماعیل نامی	داغلرہ
عمر بدر الدین	کوکلی
صبیح کمال	اوسای کوزل ایچون
محمد فاروق	جشمہ
ضیاء الدین فخری	تاریخچہ ارضروم
صلاح الدین محمدی	(اسولنر جالشہ نک تجملری)
کمال احمد	
فخر الدین محمدی	الاسیہ
رشاد شمس الدین	قانت و فلسفہ سی
محمد شرف	آنقرہ
محمد امین	(ارتجاع قارشیندہ کنجک)
محمد فاضل	اورفا شاعرلری
محمد خالد	نجاتینک شعر
ضیاء الدین فخری	آنادولو قادیللی
محمد خالد	عمر سیف الدینہ دائر
حسن جمیل	جنازہ نوی (حکایہ)
عبدالرحیم شریف	موش اوواستدہ
آمک ازلری	

اوغرار . مدافعه اسرلری نقصان اولور ، اسریرینه نهی کلیر . معدده آئی امر آماز . اشتها . سزلق و معدده نه ورورلری و وظیفوی بقیرلر حاصل اولور . بوصورتله اعتدا بوزولور ، عضویتک امر مدافعه سی آزالیر و نتیجه ده عضویت تصادف ایدیلن ، بالخاصه محیطده اجرای تخریبات ایدن ورم کبی ، ذات الرئه کبی ، تیفو کبی برچوق خسته لقلره تودیع نفس ایدر . بالخاصه ورمه !..

کورولویور که چالیشانلر ایچین ، بالخاصه قافاسیله چالیشانلر ایچون بوتون حفظ صحت قاعده لرینه هر کسدن زیاده مربوط اولمق و کندینه دها اعتنا ایله باقق و چالیشیرکن یورولمامه نك یولنی بولمق اجمال ایدیله میه جك بروظیفه در .
دو قتلور
صموح الیمه قنری

قانت و فلسفه سی

محمد آمین بکک اثری مناسبتیه

دارالفنون فلسفه تاریخی مدرسی محمد امین بک « قانت و فلسفه سی » سرنامه سی طاشیان بر اثر تألیف ایندی . بو کون وطنک دوت بوجاغنده معلم مکتبلرینک و لیسه لرك تعلیم و تربیه کرسیلرنده یکی یتیشن نسللرك وجداننده علم ایله اعتقادك غوغاسنی فصله ، بحر انلری ازاله یه ، حریت عشقنی و تفکر محبتنی زرقه کیدن یکی فلسفه خوجالرینک خوجاسی اولان مشارالیه مدرس بوتالیفیه حلقه تدریسنده تنور ایتش اولان مملکتک کنج معنملرینی رخله تدریسندن اوزاقلرده ده تعقیب ایدرك اونلره برتبع کتابی هدیه ایتش اولیور . انسانیت تاریخک اک بویوک و لایموت بر آبدی . تفکرینی تدقیق ایدن مؤلف اکر بویازدینی اثریله وطنک اوقویان و دوشونن اولادینه آلمانیای ابداع ایدن و بشریتک افلاطون و آریستودون بری کلن استقامت تفکرینه یکی بر هدف و مجرا تعین ایدن قاتی طایتابیلیرسه بر جمعیتک بر دورده بر طلمندن بکه دیکی خدمت و وظیفه نك مهم بر قسمنی ایفا ایتش اولور . بوتالیف قیمتی ؛ موضوع تدقیقی اولان قانتک و قانت فلسفه سنك حائر اولدینی اهمیت و عظمتدن اقتباس ایدر . اکر عئی مؤلف عینی مساعی و قدرته کتابنده هر هانکی باشقه بر فکر فلسفی مدافعه ایتش و یا هر هانکی دیگر بر فیلسوفک سیستمی تشریح ایتش اولسه

ایدی او تقدیرده بو تألیفی شیسیدی دویدینمز قادار بویوک بر هیجان و حس توقیر ایله قارشلامق لزوم و مجبوری حاصل اولمازدی .

دنیا نك اك بویوك فلسفه سیستمی اولان قیریتیزمك (Kritizismus) قانت عائد یازیش بر اثر واسطه سیله شرح و تفسیرنده بویوك و اشایان حرمت بر قیمت مشاهده ایتمکه بزی سوق ایدن بر سلسله اسباب موجوددر .

قانت فلسفه سی ، نقاط نظرنده کی مؤثر جساتی ، نتیجه لرینک یکیلکی ، برنسیرلینک تطبیق و انطباق قابلیت و نهایت اخلاقی و فکر حریتی توقیر ایدن ماهیتی ایله انسانیتک آلتون دوری اولان اون سکنجی عصرک احتیاج و اشتیاق لرینی تطمین ایتشیدی . بوفلسفه آن تبادرنده آلمانیا ده دنیاده هیچ بر سیستمک هیچ بر رده قازانامدینی بر حرمت نائل اولمش و اوراده تأسیس حاکیت ایتشیدی . بوتون منور صنوف اجتماعیه ده تحریات فکریه یه قارشی پک درین بر علاقه و ارتباط اویاندیرمق کبی سعد طالعه مظهر اولمق خصوصنده بوفلسفه بشریت تاریخنده عادتاً رقیبیز قالمشدی . اون طقوزنجی عصرک دها ایلك سنه لرنده آلمانیا دارالفنونلرینک اکثریت عظیمه سنک فلسفه کرسیرلرین بویوك وعالم مدرسلر قانت فلسفه سنک مقتدر مدافع و مثللری و بعضاده بر حس تقدیر ایله مشبوع حقیرست منقدر بو بویوك فلسفه نك اقامه اساسیه سی یکی نسلره تعلیم و کله جک عصرلره نقل ایتمکه باشلادیلردی . علم و ادبیاتک باجمله صنوف و قدماتی بالخاصه الهیات ، حقوق طبعیه فکریلری . و بدیعیات قانتک وجوده کتیردیکی بویوك حرکت فکریه نك پک شدید نفوذ و تأثیراتی آلتنده قالدی . آلمان ادبی رومانیزمک بلند سیالری بدیی ایضاحلر و تلقیلر ساحه سنده دهای انتقاد طرفدن تسخیر ایدیشلر و قانت فلسفه سیله حرکت ککن ذهنلرک دویدقلری احتیاج وحدتی ترنه باشلامشلردی .

قانت منظومه فکریه سی بر طرفدن کندیسندن اول موجود سیستملره محل انصباب ، دیگر طرفندن ده کندیسندن صوکره دوغمش بولنان فلسفه لره حوضه نبعان اولمشدی . متعاقب ادوار قلفنده یاشایان هیچ بر فیلسوف یوقدی که بو بویوك آدمک بعض فکریلری قبول بعضیلرینی ده تنقید ایتمک صورتیه همه حال اونک ایله مشغول اولمش بولمسون ؛ کونیغبرغلی داهی کندیسندن اولکیلرک حقی طرفلرینی آله رق آره لرنده بروفاق و ائتلاف تأسیس ایتمش اولدینی کبی صوکره کیرده ده کندی فیض و قدرتی بحت و اصابت نظریی اساله ایتشیدی . قانت بنای انتقادی قوردقدن و اعمال و تمیائمه ده مستدلر احضار ایتدکدن صوکره کندیسی تعقیب ایندجک فیلسوف شاگردلرینه ده عادتاً برر حصه

مساعی آیرمش وحلی لازم کلن برطام عقدہ لر ترک ایتشدی . خلفلرینه بویله جه حلی مطلوب مسائل برائش اولسی کندیسندن صوکرده دوغان وزمانزده قدر تمادی ایدن پک جوال حرکات فکریه نك برنجی واک بویوک سائق ایدی . قانت برر نصوص محکمه صلابت وشدتیله هرشیته نجواب ویرمش و آچیق هیچ برقانی برقامش اولسه ایدی بلکه ده اوزمان کندیسنی توقیر ایدن خلفلری ایچین قرون وسطی ده آکلاشیلدینی طرزده بر آریسطو اولایلیر وکندیسندن صوکرده ده بر فلسفه قرون وسطیسی دوغایلیردی . فقط قانت منظومه فکریه نك هر طرفدن قابالی بولمبوب آچیق بر طام قابیلر برائش اولسی بوفلسفه ایچون بر صفت ضعف ، بر اثر نقصان دکلدی . بالعکس تفکرات انسانیه نك کندیسندن صوکرده کی اعتلالری ایچین استادانه بر اثر تشویق و بر عامل تحریکدی . و بولر اعتبارله - استطراداً عرض ایده بیلیرزکه - دقارنک سیدنوزیری ، اوققاز بولانیزی ، خلاصه کندیسندن صوکرده پک مهم برطام حرکات فکریه نك تولید ایدن برخطاسی ، بر آچیق قاپسی ؛ روح و بدن (ایکی جوهر) مناسبانک مقنع و مکمل بر صورتده عدم ایضاحی آینک فلسفی انکشافاتی نقطه نظرندن فلسفه نك الک قیمتدار طرفی ایدی . فی الحقیقه بویله بر تلقی طاشیق واونی مدافعه ایتک خصوصنده ایچنده یاشادیغمز دورده حاکم اولان روح انتقاد و فکر تحری نزی تمامیه تشجیع ایدن بر ماهیتی حائزدر . و بز آرتق بوکون برسیستم کندیسندن صوکرده کلتری دوشونمکه و آرامغه مجبور ایدن برطام نقطه لر بر اقامتله قیمت قازاندینی دورلردن جوق اوزاقشمش بولنیورز و (لەسینغ) ایله یکر بان اولاروق رفع صوت ایدیورزکه : طلب ایتدیگمر شی بر حقیقت مطلقه ، آرامق احتیاجندن نزی وارسته قیلان بر فلسفه مقنعه دکل ، بلکه ابدی الدوام بر تحری حقیقت قدرتی و بزه بر حصه تفکر ترک ایدن بر تفلسف اشتیاقیدر !

خلاصه کونیغبرغ دارالفنوننده کی کرسینک اطرافنی صاران شا کردلرینه قریتیزمک بویوک داهیسی ده فلسفه نی دکل تفلسفی تعلیم ایتش واونلره برر حصه تفکر ترک ایتشدی . قانتک بشریتک تفکر تاریخنده کی اهمیت وعظمتی یالکزر اون سکر ننجی عصرک فلان ویا فلان سنه لرنده شو ویا بو طرزده تأثیرات وجوده کتیرمش اولسی دکل بلکه هر دوره یکی باشند متمم برطام جه لره آکلاشیله ییلمسی نهایتسز بر خزینه ومنیع فیض و بر کتیله دائماً طاشمقده اولسی در . اوقادارکه (عقل محض) ک ، (عقل عملی) نك و (حکم ملکه سی) نك انتقادلری نام لایموت مخلده لره ایکی عصر قدر اول کتابة ابدیه قازیلان قانت سیستمک یالکزر فلسفه دینه و اخلاقیه نك تعلیمی سایه سنده بوکون بیه تورک

کنجلیرینک و متفکرلرینک افق رؤیتلرنده یکی و واسع ساخهلرک آجیلا بیله جکی امیدنی طاشیورز . و بوجهت قانت سیستمک بزم لسانخله شرح و تفسیرینده مشاهده ایتدیکمز بویوک و شایان حرمت قیمتلر سلسله سنک اک باشنده اخذ موقع ایدر .

تاریخ فلسفه صحیفه لرینده قارشیلاشدیغمز فیلسوفلرک عظیم برا کثرتی ماهیت اشیا ، علت اولی ، ضروره عالم ، قانون تکیون ، الح ، علت غائیة کبی و بونلره بکزر یجه یجه Transcendent شاهده لرنده پرواز ایدوب دورورلرکن (انسانک قیمتی) کبی ظاهرده متواضع فقط حقیقتده هر شی اولان مسئله لره انجکه یاوقت بولاماشلر یاخود تنزل ایدمه . مشلردی . بو بویوک متفکرلرک مهم بر قسمتی ده انجریسنده اوچدیقلری معضلات تفکر بولولملری (فانیلیست) بر تلقی طرزینه سوروکله مش و اونلر هپ انسانک قیمتی مسئله نی بوفانیلیست چرچیوه نك انجندن کور مشلردی . حالبوکه قانت Kritik der praktixhen Vernunft مخلده سیله انسانک ماهیتده کلی . ولایتلزل قاعده اخلاقیه نی وضع ایده بیله جک بر قیمت مشاهده ایتدی . انسانه قیمت و یردی . آلمان ملتک مریمی . و قانتک نامدار شا کردی آتشن (فیخته) ده داخل اولدینی حالده هیچ بر فیلزوف یوقدرکه قانتک وجوده کتیردیکی بنای اخلاقی قادار بلند ورصین بر فلسفه اخلاقیه نك وضع و تأسیس موفق اولش بولسون ! زمان و مکان قیدلریندن آزاده ، حیاتک تاثیرلریندن بری بر صورتده انسانک ماهیتدن قواعد کلیه اخلاقیه نی استنباط و بونی مقدس حریت و وظیفه کبی بر غائیة باغلایان قانت بویله جه اخلاقی عالشمول اساسات کلیه و ثابته اوزرینه استاد ایتدیرمک صورتیه ده فردی و اجتماعی حیات انجین مسدلر وجوده کتیرمشدی . تاریخک هر هانکی بر دورینده ملتله حریت عشقی ، وظیفه نك قدسیتی و انسان مفهومک عزت و قیمتتی تعلیم اتمک ایستین مریلر و بویوک تفکر رجالی قانتده ایده آللرینک دائما ایلک حدسنی بولایلرلر . بویوک انقلاب دورلرینده ده بنه سنده مؤسسات قدیمه نی هدمه اوغراشان جمعیتلر یقده قلیرنک یرینه یکیلرینی وضع و تأسیس ایدرکن حریت ایلله وظیفه نی ترنم ایدن بر فلسفه کندیلری انجین بوللری آیدینلاتان سونمز بر چراغ ، برضیا منعی اولایلیر .

فقط قانت منظومه فکریه سنک بوتون بوقیمتدار خصوصیتلرینک ده فوقنده اولان برجه سی ده و ارادرکه اوده فلسفه دینه سیدر . (انتقاد عقل محض) ناه شاد اثرله متافیزیکی و اوکا مستبد (عقلی الهیات) ی یقان قانت (انتقاد عقل عملی) نام مخلده سیله ده

دینی وجدان و حسیاتك اشتیاق و احتیاجلری اوزرینه استناد ایتدیرمشدی . بویکی وضع برطرفدن عقلك قوت و صلاحیتلرینه برحدود تعیین ایدرك بوقوای عقلیهیه مستند اولان علمه حیثیت و استقلالنی تأمین ایتمش دیگر طرفدن ده دینه قارشی علم و تفكرات منطقیه وجههسندن كسی ملحوظ مهاجمه لرك اوكنه كچمشدی . خلاصه قانت وجدان ایله عقلی و اعتقاد ایله عالمی آیره رق هر برینه كندی حیثیتی تأمین ایدیور و بونلرك عینی خط اوزرینده چاریشماسك اوكنه كچوردی . بویکی اس آردسندگی مدید مجادله نك بوندن دها پارلاق صورتده بر نتیجه ائتلافه ایصاله هیچ بر صورتله امکان یوقدی . عقله مستند قدیم الهیات كندی اقاچنك حقیقتنی اثبات ایچون علمدن و تفكرات منطقیه دن یاردیملر ، تصدیق بگه مك اعتیادینده ایدی . حالبوكه علم و تفكرات منطقیه كندی حدودلرینك خارجنده برضا داخلنده سیر ایدن دینك بحث ایتدیكى شیلری تصدیق و اونلره اعتماد ایدم یوردی . مجادله بورادن باشلايور و دین علمی الحاد ایله علمده دینی سفسطه ایله اتهام ایدیوردی . اون سكرنجی عصر ك نصف اخیرینده قانت بوقورقونج مجادله نك اوزرینه آتیلدی . دینه دونه رك كندیسه علم ایله عینی خطده یاریشه مجبور اولمدیغنی و علمك تأیید و تصدیق لرینه ده محتاج اولمادن كندیسی ایچین خلق ایدیلش وجدان و حسیات تحنك اوستنده ابد قرار اولایله جكنی سوبلیدی . علمده توجه ایدرك دینك بر بالان و سفسطه اولمدیغنی اونك انسانك ماهیتده مكنوز ، ازاله و اطفاسی ممكن اولمیان احتیاج و اشتیاقلردن دوغدیغنی افاده ایتدی . بشریتك تفكر تاریخنده اك واضح و مكمل بر صورتده ایلك دفعه قانت نصیب اولان بویله بر طرز حل هم علم و مدنیتك طریق انكشاف و اتساعنده كی انكللری یقه جق و روشنی خیزلاندیره جق بر عامل همده فردلرك و جمعیترك مضوی سعادت لرینه و استراحت وجدان لرینه خادم اولاجق بر کیفیتدر . قانت فلسفه سی طانیان فرد و جمعیت هم علمك قیمتته حرمتكار همده حضور وجدان دن نصیه دار اولاجقدر . قناسی قانت سیستمك هوای فلسفیی ایچنده تربیه اولش بر جمعیت داخلنده علمك و مدنیتك نورینه چامور آتمق ایستین سه قهر روحی بزقله ریقال صنفله دینك قیمت و ماهیتی طانیایان (دینسرك صوفه لری ضنی) نك حدوث و حیاتنه قطعاً امکان یوقدر . بویله بر جمعیت داخلنده دین نه ماده نك كیرلیلكلریله بولاشیر ونه ده مادی آمالك واسطه استحصالی منزله سه دوشه بیلیر . دین بوراده هر كسك وجداننده تحن قورار واوراده پایدار اولوز . بوكونکی تورك جمعیتك مغنوی و فکری حیاتنده بگه دیکمز انقلابلر ایسته قانت فلسفه سنك بویامش اولدیغنی و دائماده یاتمق اقتدارینده بولدیغنی

انقلاب برادر . عقله مستند قدیم الهیات ایله تربیه ایدیلن و بونک نتیجه ضروریه سی اولان تعارضلره قارشیلانده رق دینسز لکه دوچار اولان اسکی نسللر اکر فرانسه دن و وولتر دن اول آلمانیا بی وقتانی طائیش اولسه لردی کذا عقلک معطای ایله تحکیم و ترصین ایدیش بر الهیات تأسیسی ایچین اوغراشان و بویولکده بر نتیجه ضروریه سی اوله رق - عقل نظری و علم ایشلرینه یارامایوب کندیلری ایله تعارضه داخل اولدینی زمان - علمک صحت و حیثیتی تذلیل ایدن دین علماسی ده (سنت آنه لم) دن بری دوام ایدن بیسود عنقه دن قورتولوبده قاتی و Schleiermacher ی بر کره اوقومق تنزلده بولنش اولسه لردی بو کونکی جمعیمز بلکده ده بشفه درلو بر حیات انکشافه مظهر اولمش بولنه جق و بوکون واصل اولمق ایسته دیکمز هدفله دون ده اول ایریشمش بولنه جقدق . مع مافیه دون اولامایان شیئک بوکون الآن اولابیلسمی ایچین امکان واردر . و بو اعتبارله ده قانت جمعیمزک روش تکامله یی بر مجرا ویرمک ایسته یئرله و یی بیتیشن نسللری حریده عاشق ، وظیفه یه برستشکار ، انسانلغک عزت و قیمته واقف اولار ق بیتشدریمک وظیفه سی اوموزلرینه آلانله و نهایت وجدانلرده دینه مقام ایبره رق اوئی مادی و سفلی آمالک واسطه سی اولمقدن قور تارمق ایسته یئرله تام طائیفه مجبور اولدیلری بر کونده قدیم ایدیشدر . بوندن دولایی بوراسه قدیمی یا مقله مملکه پایدار و اولمز بر خدمت ایفاسه موفق اولان فلسفه تاریخی مدرسنک ساکن سعینی و بویولک اثرینی توقیر و تحیل ایدرز .

رئاد شمس البریه

مَجْمُوعَةُ الْفَيَاسَاتِ

آفره

- اسکی بیرسکنا مرکبی اولمق اعتبارله -

آفره نك بوکونکی موقعده دوغدینی تاریخ ؛ بشریتک آنجق افسانه لره طانیه بیلدی
 اُك اُنکی زمانلره عائددر . بوشهرک نه صورته و نه وقت قورولدیغه دائر حقیقی معلوماته
 مالک اولاماقغیز اولنک مبدأ حیاتی قبل تاریخ زمانلرک مجهول قارا کلقلری ایچنده
 آرامقلغیزه سائق اولمقده در .